

VIRRADAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII., Gyulai Pál-utca 14.
Telefon: *146-246, 146-243

HÉTFŐI POLITIKAI LAP Főszerkesztő: BORNEMISZA GABOR

IX. ÉVFOLYAM 5. SZAM.
Budapest, 1944. január 31.

Nagyobb szovjet erőket katlanba szorítottak a németek Bjelaja Cerkovnál

Hitler: Ez a háború a legnagyobb német győzelemmel végződik!

Berlin, január 30.

A vezéri főhadiszállásról jelenti a Német Távirati Iroda:

Hitler Adolf a hatalom átvételének tizenegyedik évfordulója alkalmából főhadiszállásáról a következő beszédet intézte a német néphez:

A világ legnagyobb háborújának ötödik esztendejében senki előtt sem lehetnek tisztázatlanok ennek a világháborúnak okai és céljai. Régen elmúlt már az az idő, amikor még úgy látszott, mintha ez a harc is egyike volna az Anglia által minduntalan felidézett európai viszályoknak, amelyek a brit birodalom javára lényegesen akarják tenni a szárazföldet az erők egyensúlyának fenntartására. Nem az a kérdés többé, vajon a mai háborúban sikerül-e fenntartani vagy helyreállítani az erők régi egyensúlyát, hanem az, hogy a birodalom végén ki lesz a hatalom Európában. Az európai népeknek, amelyet legerősebb államok képviselnek, van-e vége a bolsevista szörnyűség? Az első eset azonban csak úgy közelíthető el, ha Németország megveri ezt a háborút, amelyet nemcsak saját magáért, hanem egész Európáért vív. Különben a Szovjet lesz a győztes.

Ezért angol lapoknak azok a megjegyzései, hogy a szovjetnek Németország ellenes legyőzése után nem lesz többé oka, hogy továbbra is vonuljon előre Európában és az új szovjet birodalommal szemben a német államot megvédelmezze, vagyis a birodalom ellenében olyan mértékű vezetőre számít zsidó kitálalás, mint az a másik, hogy mielőtt még ez a háború befejeződik, Anglia újult erővel új harcra készül a Szovjetunió ellen. Ennek a népek esatálatának elűzése először is nem hosszú célkitűzéseit angol újságíróktól megszabni, másodsorban pedig a bolsevizmus győzelme esetén Európa egészét maradványok nélkül a szovjet kezébe adni, továbbra is a Szovjetunió Európában alkotó erőként két földrészre kiterjedő hatalomát ellenében annál kevésbé, mert emiatt ilyen harc katonai esélyességét csak egészen úresztjű ember vélheti keozgetőknök.

Eppen ezért egészen bizonyos az, hogy ebben a harcban csak

Németország felkészült a végső nagy leszámolásra — Kiméletlen harc a zsidóság ellen — Angliát pusztulásba dönti a bolsevizmus

Berdicsevnél ellentámadásba lendültek a németek

egyetlen győztes lehet, mégpedig vagy Németország vagy a Szovjetunió. Németország győzelme Európa fenntartását jelenti, a szovjet győzelem pedig megsemmisítését. Ez olyan világos, hogy minden nem egészen elvakult angolnak is be kell látnia.

Ha mégis igazi angol álszenteskedéssel úgy tesznek, mintha más-ként is történhetnék, ez csak azzal függ össze, hogy a háborúért felelős londoni bűnösök nem látnak már más lehetőséget arra, hogy kievickéljenek a hinárból, amelybe belekeveredtek és hogy minde-keelőtt zsidó bábrángatóik és felbujtóik belpolitikailag is elre-

kesztették számukra a visszafelé vezető utat. Anglia és az Egyesült Államok számára tehát egyáltalán nem kérdés többé, hogy a háború után maguk akarják vagy tudják-e leküzdeni a bolsevizmust, csak az a kérdés, vajon tudnak-e védekezni saját országukban a bolsevizálódás ellen.

Annak pedig, hogy mit várhat Európa a gyakorlatban az angol segélyigéretekől, legcsattanóbb bizonyítéka az angol-amerikai magatartás Lengyelország, Finnország, a balti államok, valamint egész Délkelet-Európa sorsával szemben.

dések megoldásával vissza kellett nyennie elvesztett belső társadalmi békéjét. Vagyis el kellett távoítani az osztályharc — polgárság és proletáriátus — számos formában mutatkozó csatáit és ennek helyére a népközösség gondolatát kellett állítani. A józan észre való hivatkozást ki kellett egészíteni a valamennyi táborba tartozó gonoszul ellenkező elemek kiméletlen elintézésével.

2. A német nép szociális politikai egységét nemzetpolitikai egységével kellett kiegészíteni; azaz a nemcsak politikailag, hanem államilag szétépett birodalom helyére a nemzetiszocialista egységes államnak kellett lépnie, olyan szervezettel, és olyan vezetés alatt, amely alkalmasnak látszott arra, hogy a jövő legnehezebb feladataival és teherpróbáival is eredményesen tud szembeszállni és helyét megállja.

3. A népi és politikai alapokon álló egységes államnak feladata volt, hogy azonnal teremtsen olyan védőerőt, amely szellemi beállítottságában, erkölcsi magatartásában, számbeli erejében és anyagi felgyverkezésével megfelelő eszköznek bizonyuljon az önvédelem feladatainak végrehajtásában. Mivel az egész világ visszautasította a fegyverkezés korlátozására vonatkozó német javaslatot, a birodalomnak fegyverkezéséről ennek megfelelően kellett gondoskodnia.

4. Ahhoz, hogy területét Európában egyáltalán eredményesen megőrizhesse, szükség volt mindazoknak az országoknak összefogására, amelyekben németek laktak vagy több, mint egy évezrede a német birodalomhoz tartozó területet jelentenek, amelyek népileg vagy gazdaságilag nélkülözhetetlenek a birodalom fenntartásához, azaz politikai-katonai védelméhez. A nemzeti tulajdon legkisebb pusztítása és a régi rendek teremtő erejének minden korlátozása nélkül elérte a tökéletes egységesítés fokát.

„Az út nehezen már túl vagyunk”

Semmi sem bizonyítja jobban azt a tényt, hogy a nemzetiszocialista forradalom ezen felül szervezettel, gazdaságilag és határmilag az önvédelemhez elég erős fegyvereket adott a német nép kezébe, mint az óriási küzdelem, amely most már öt éve dúl. Ez a küzdelem sem fejlődhetik más irányban, mint ahogyan eddig a világ minden más nagy háborúja fejlődött. Az események váltakozása csak arra hathat nyo-

masztólag, aki nem tud történelmileg látni és gondolkodni. Az az út, amely 1918-ból, a félvak katonai rémképétől az 1944-es nemzetiszocialista állam valóságához vezető hatalmasabb és nehezebb volt, mint az az út, amely a mai Birodalmat a végső győzelemhez vezet. Az azonban, hogy ez a küzdelem Németország és ezzel Európa győzelmével végződik nyugati és keleti gonosz támadóival szemben, az minden nemzetiszocialista szemében nemcsak hite kifejezése, hanem az egész eddigi harc befejezéseként belső biztos tudat.

Az első világháborúban megszületett a nemzetiszocializmus, a másodikban, most megerősödik és megszilárdul. Bármilyen történjék az otthonmaradottak soha sem fognak kétségbeesni, mert tisztában vannak sorsukkal és látják künn a harctéren értük küzdő fiaikat.

„A legnagyobb győzelem a miénk”

A katonák soha sem fognak csüggedni és a legnehezebb napok után is újra összesszedik erejüket, mert az ő körükbe van letéve nemcsak a dolgozó, hanem a nem kevesebb hősiességgel küzdő otthonmaradt hozzátartozók sorsa. Az ellenségünk megkísérel, hogy a német népet és a Birodalmat robbanó és gyújtó bombákkal összerombolva sodorja, ezzel azonban csak még inkább megszilárdítja szociális egységében és megismeri azt az erős államot, amelyet a Gondviselés kiszemelt arra, hogy a következő évszázadokban Európa történelmét alakítsa. — Az, hogy ez a hatalmas és a világot megrendítő iolyamat fájdalom és kín közepette megy végbe, a Gondviselés örök törvénye, mert minden nagyság harcban születik meg és minden egyes földi halandó fájdalom közepette jön a világra.

Miánál nagyobb gondok sújtanak ma, annál többre értékeljük és jutalmazza majd a Mindenható azokat a munkáját, akik egy egész ellenséges világgal szemben megőrizték a szívtől hátrébb és azt tántoríthatatlannal vitték előre. Ez a harc ellenségeink minden földi ármánya ellenére mégis a Német Birodalom legnagyobb győzelmével fog végződni. (MTI)

„Minden államot, amely eladta magát a zsidóságnak, utólér a pusztulás”

Lengyelország megsegítésének leglelkismeretlenebb szavatosságai ígéreteivel kergették a lengyeleket annakidején harcba Németország ellen. Egyéb államokra azzal a valótlan állítással, hogy meg kell őket menteni Németországtól, segélynyújtási egyezményeket kényszerítettek rá és most époly hazug szólamokkal elejtik és feláldozzák ezeket az országokat. Eszpedig nem azért kell feláldozni őket, mert talán minden egyes angol így akarja, hanem azért, mert a bolsevizmus győzelme esetén Anglia képtelen megakadályozni a fejlemények ilyen alakulását. Sőt, ez nem elég. Nem lesz még abban a helyzetben sem, hogy saját bolsevizmustól fertőzött ellenzékével szemben más politikát képviseljen, vagy éppen sikerrel kereszttül is vigyen. Egyébként is minden államot, amely Angliához hasonlóan a zsidóságnak adta el magát, előbb vagy utóbb utólér a dögvész, hacsak utolsó pillanatban össze nem szedi magát és erőszakkal el nem távolítja testéből a baktériumokat. Az a vélemény, hogy békés együttélés vagy éppen az érdekek összeegyeztetése képzelhető el ezekkel a népbomlasztó elemekkel, egyenlő volna azzal a reménnyel, hogy az emberi szervezet képes tartósan hozzádo-

mulni a dögvész kórokozóihoz.

Tíz esztendővel később a kultúra legrégibb szárazföldje elvesztésé életének alapvető vonásait, a több mint két és fél ezredéves szellemi és anyagi fejlődés valamennyi számára drága képe eltorzulna, a népek pedig, ennek a kultúrának a hordozói, valamint a nemzetek szellemi irányításának képviselői, ha agyonlövésével röviden el nem intézték őket, valahol Szibéria erdeiben és mocsaraiban pusztulnának el. A romlásához zsidó Ahasvér azután második győzelmi Purim-ünnepen ülhetné meg Európa szétűlését.

A német nép azonban meg tudja vívni a sorsdöntő harcot a maga, valamint az egész európai szárazföld fennmaradása érdekében és ezt az isteni gondviselés ama kegyének köszönheti, amely a hatalomért folytatott hosszú küzdelem után tizenegy évvel ezelőtt diadalmasan célhoz vezette a nemzetiszocializmust.

Nemcsak hatalmi, hanem minde-keelőtt társadalmi és gazdasági feladatokat kellett megoldanunk, hogy erre a leszámolásra fel legyünk készítve.

1933-ban ezért sok más feladat között négy olyan feladatot tűztünk ki, amelyeknek megoldásától nemcsak a német birodalom jövője, hanem Európa, sőt talán az egész emberi civilizáció megmentése függött.

1. A birodalomnak a szociális kér-

BelleVue szálló

éjszakai szobákban... Le-jobb minőségű... és a lak...

Mellbelőtte magát a Károlyi-körben egy szerelmes fiatalember

A gróf Károlyi-körben szombaton éjszaka Kárpát László 19 éves fűtő, aki a Révliczy-utca 1. szám alatt lakik, szerelmi bánatában mellbelőtte magát. A kihívott mentők életveszélyes állapotban szállították a Rókus-kórházba.

Leon Koslovski volt lengyel miniszterelnök a katyni ügyről

Leon Koslovski dr. tanár, volt lengyel miniszterelnök (Varsó) a német külügyi hivatalhoz a következő nyilatkozatot intézte a szovjetországi Katyn-ügyről: — Önök alkalmat nyújtottak nekem, hogy Katyn-ban a helyszínen megvizsgáljam azokat a tényeket, amelyek nem hagytak kétséget a lengyel tisztéken az NKWD által elkövetett gyilkosságban. Önök elküldték nekem a rendkívül általmi szovjet-vizsgálóbizottság közleményeit, amelyek a katyni gyilkossággal szemben a szovjet-állásfoglalást tartalmazzák. Ezek az adatok fizetés megvisszajuttatása után nem tudták Katynban nyert meggyőződésemet megváltoztatni. Az egész rám egy igen rossz film forgatókönyvének a benyomását teszi és nem ingathatja meg az általam megállapított tényeket. — Most is megmaradok ama megállapítás mellett, hogy Katyn esetében az NKWD gyilkosságáról van szó.

HITLER MONDOTTA

Hitler 1943 december 31-én elhangzott és a német néphez intézett nagy beszédében az angol-szászok inváziós terveiről szólva, a következő határozott megállapítást tette: „A német nép előtt beszélek, teljesen megbizva abban, hogy bárhol is hajtsák végre a partraszállást a szövetségesek, méltó fogadtatásban lesz részükhöz”. Hitler fenti megállapítása ma — az események ezt mutatják, — még időszerűbb, mint egy hónap-

pal eselőtt volt. Az angolszász inváziós hírverés a jelek szerint már utolsó lövedékét is kilőtte s a világ most méltán várja feszült érdeklődéssel a pillanatot, amikor megindul az óriási döntő küzdelem az európai partokon Európán belül. A német birodalom vezérének határozott állítása a német védelem tökéletességét és elszántságát bizonyítja, az éber részenálást mindazokon a pontokon, ahol a nagy inváziós roham megindulása várható...

BENES „HODÍTÓ ÁLOMUTJA” Lengyelország romjain át MOSZKVATOL KÖZÉPEURÓPÁBA

A különböző hírzolgálati irodák még ma is szünet nélkül ontják a jelentéseket, amelyek a súlyos lengyel—szovjet konfliktussal állanak szoros összefüggésben. A világsajtó eddig is szinte naponta cikkezett a lengyel kérdéstről s a diplomáciai tanácskozások nyomán mind tisztábban kialakult a megdöbbentő kép: Moszkva az angolszász hatalmak teljes kikapcsolásával akarja megoldani a lengyel problémát, sem hozzászólást, sem beletekintést nem enged azokba az imperialista tervekbe, amelyek megszabják politikájának irányát. A világsajtó eddig mondhatni, alig foglalkozott a csehek súlyos szerepével, amelyet Benes vezetésével a lengyel—szovjet konfliktusban játszanak. Pedig: Benes volt az esetben az, aki a lengyelek iránt érzett cseh gyűlöletet

dicéit követve, először vetette fel Moszkvában Lengyelország teljes megszeméltetésének szükségességét. A szovjet—lengyel ellentéték mögött még ma is ott áll ugrásra készen, imperialista éhségtől fűtve az a Csehszlovákia, amelyet az európai felemelkedés döntő eseten dejében szétzúzott az új történelem. A szovjet—lengyel viadal voltaképpen a cseheknek és a lengyeleknek a diplomáciai kulisszák mögött lezajló elkeseredett küzdelme is. A háttérben a bolsevista Oroszország áll, a maga irtózatos erőfeszítéseivel, imperialista mohóságával, nyugat felé törő erejével és nyersességével, az előtérben pedig — a szovjet—lengyel diplomáciai harcok párhuzamában — újabb és újabb lendületet vess a cseh és a lengyel nép viaskodása.

gyelországot Keletgalicia és több más fontos lengyel tartomány nélkül tüntették fel. A lengyelek iránt érzett éles és elvakult cseh gyűlöletre mi sem jellemzőbb, mint az az eljárás, ahogyan elgáncsolni igyekeztek a bolsevisták ellen vívott lengyel szabadságharcot. A lengyel hadseregnek sürgősen hadianyagra volt szüksége s a hadianyagszállítást sikeresen csak Csehszlovákián keresztül bonyolíthatták volna le. A csehek merőven ellenszegttek minden olyan kérésnek és tervnek, amelyek azt óltozták, hogy cseh területen át juttassanak hadianyagot és felszerelést Lengyelországba.

A csehek már 1920-ban vallották és hirdették a mai jelszót: a szabad Lengyelország Csehszlovákia szervesétlenségét és pusztulását jelentené. A történelem szöveget megrögző bizonyítékokat: A cseh politikát mindig elvakult oroszbarátság jellemezte, a lengyelek Kocsiuskától Pilsnkyig állandóan és elkeseredett harcban állottak az orosz elnyomókkel. A különbség ma az, hogy Oroszországban a cári uralmat a Szovjet Európát fenyegető imperializmus váltotta fel. Ez a változás pedig még súlyosabb helyzet és új harcok elé állította Lengyelországot. A csehek már huszonöt esztendőre alkalmazkodnak az új helyzethez, minden vonatkozásban kiszolgálói voltak és kiszolgálói ma is az Európa felé tekintő szovjet imperializmusnak, a lengyelek pedig majdnem teljesen manükra hagynak, hogy manüviák a lengyel történelem eddig talán legsúlyosabb küzdelmét.

Benes pedig szívósan tovább dőlözök, hogy a cseh politikát és a cseh népet minél közelebb hirtassa új nagy álmai megvalósulásához, hogy Moszkvával szövetségben őt álljon Középeurópában. Tudjuk, hogy Benes Magyarországával kapcsolatban is „terveket dolgozott ki”. E tervek megvalósulása elé azonban az igazságos történelem és a magyar erő állt majd áthághatatlan akadályt...

TURKOK GYULA

Közéleti tudnivalók

R D S VIII. számú külön háziorvonyra február 3-ig beérkező bármilyen kérésből készült kolbászokat lehet kisorsolgatni. A VIII. számú külön háziorvonyra olyan mennyiségű kolbásztól kell leadni, mint amely mennyiség 1 db (B. jelű) házigyógyorvonyra jár.

T O J A S Február 3-ig a közlekedési szelvény 3. számú szelvényre szelvényekint 1 db. lejón vásárolható.

A vagyonviszta-busz ára A pénzügyminiszter a gazdasági ingatlanok vagyonviszta fejében illetendő busz árát a földmívelési miniszterrel egyetértéssel február 16-án mértékárként az alábbiakban állapította meg. (MTI)

Viktor Emánuel király lemondását követeli az olasz fe szabadsági mozgalom

Amsterdam, január 30. (NTI) Az úgynevezett „olasz szabadsági mozgalom” Viktor Emánuel király lemondását követeli határozatának szövege a brit hírszolgálat jelentése szerint a következő: „Az értekezlet azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy Olaszország erkölcsi és anyagi állapota csak elűlétele az olasz király azonnali lemondása. A kongresszus megvan győződve egy olyan kormány alakításának szükségességéről, mely teljes hatalommal rendelkezik és rendkívül körülmények között is határozhat. Ebben a kormányban helyet kell adni a kongresszuson képviselt valamennyi pártján. A kormány fel-

adata lenne a háborús erőfeszítések fokozása, a tömegek támogatásával a legsürgősebb problémák megoldása és biztosíték nyújtása arra nézve, hogy a háború megkezdése után azonnal megőri az alkotmányos nemzetgyűlés összehívása. Gondoskodni kell ezenkívül egy állandó végrehajtó hatalom megszervezéséről, amelyben a lelsabadsági mozgalom pártja a körpenti bizottsággal és a polgári vezetőséggel együttműködve megegyezés alapján lennének képviselve. Ezek az intézkedések előfeltétele annak, hogy a végső cél eléréséhez szükséges követelményeket megtorontsuk.” — (MTI)

Vádat emeltek újabb olasz tábornokok és tengerenyok ellen

Milánó, január 30. (NTI) Mint a Stefani-iroda jelenti, az államvédelmi különbizottság vádat emelt Roberto, Vervellino, Caracciolo, Rosa és Vecchiavelli tábornokok, a Montenegróban, Görögországban és Albániában állomásozó hadseregben parancsnokai, valamint Rozzo tábornok leibachi fejtés ellen. Ugyanannál a bíróságnál vádat emeltek ezenkívül Campioni, Zanoni, Moscherpa, Pavese és Leonardi tengerenyok ellen.

Rosa, Vecchiavelli és Caracciolo tábornokokat, valamint Campioni, Moscherpa és Zanoni tengerenyokat letartóztatták s azok egy északolaszországi börtönben tartózkodnak. A vádoltaknak azért kell majd felelniük, hogy anélkül, hogy az ellenesség megtámadta őket, letették a keztyvert és kiszolgáltatták az olasz lakosságot olaszellenes helyi elemek garzdálkodásának. (MTI)

Londoni lengyel körök az orosz nyomásról

Genf, január 30. A Svájci Távirati Iroda jelenti Londonból, hogy a lengyel körök az orosz jelszókra adott nyilatkozatukban hangsúlyozták, hogy nemcsak lengyel-orosz, hanem szövetségeskülső-orosz kérdésekről van szó. Londoni lengyel körök nagy meglepéssel vették tudomásul Eden január 26-i alsházi nyilatkozatát. Ez a legjobb válság bizonyos körök hírverésére, amelyek azt állítják, hogy az angol-ame-

rikai kormányok nyomást fejtenek ki a lengyel kormányra és hogy a lengyel kormány engedni fog vagy megbukik. Azt is kijelentik a lengyelek, hogy kormányuk átállását nem tervezik és hogy az egész lengyel kormány azonos felfogással van ebben a kérdésben. Valós nő, hogy a lengyel kormány nem fog állást foglalni a szovjetországi költésre, amely a katyni kérdésben végzett kutatásokról szól.

Spanyolország londoni nagykövete Madridba utazik

Lisszabon, január 30. A brit hírzolgálat jelenti Lisszabonból, hogy Alba herceget, Spanyolország londoni nagykövétét szombaton este várják Lisszabonba. Alba herceg vasárnap reggel tovább utazik Madrid felé, hogy fontos megbeszéléseket folytasson a spanyol kormánnyal. — (MTI)

A spanyolországi olajszállítások megszüntetése angol kezdeményezésre történt

Amsterdam, január 30. A Spanyolországba irányuló olajszállítások megszüntetése — mint a brit hírszolgálat jelenti — az Egyesült Államok, mint az olajszállítások kiinduló területre szétvételére történt ugyan, de az intézkedés eredetileg an-

gol kezdeményezésre vezethető vissza. Ezzel az intézkedéssel kiemelték mondja a jelentés, mily teljes az egyetértés London és Washington között Spanyolországgal szemben követendő közös politikájukban. (MTI)

Leningrádtól délnyugatra megállították a bolsevista támadásokat

Berlin, január 30. Az Interinf jelenti a keleti arcvonal északi szakaszán folyó harcokról: Az Ilmen-tó felől Leningrádig a német blokádi alakulatok állítottak renki-vál nehéz harcokban pöltek a nagy számban felnyitásban lévő bolsevista támadó oszlopokkal. Az ellenséges nyomasztó most is Nevgorodtól nyugatra és Leningrádtól délnyugatra volt a leg-erősebb, ahol a bolsevisták összpontosított lövés- és páncélos erők kiméltelen bevetésével egész napon át rohamozták a német vonalakat. Az előtt teretnyereség minden egyes talpattalnyi földjét valóságos véradattal kedvvel firtalják a bolsevistáknak és

nem kevésbé súlyosak voltak azok az anyagi veszteségek is, amilyen ugyan az északi szakaszra helyezett és főtámadásukat az eddig beérkezett jelentések szerint 600 harcocsit és több mint 300 nehéz löveget veszítettek a bolsevisták. Leningrádtól délnyugatra sikerült kemény harcokban megállítani a nagy lövésben lévő erőkkel végrehajtott bolsevista előretöréseket, életkínzó jelentékeny helyi teretnyereségekkel. Svjerszkajától északra. Ugyanaz sikerült a nevgorod-csüdevoljubani vonalon, ahol, ahol még az esti órákban is elkeseredett harcok folytak a város északi részén.

Két gyermekével kiesett a vonatból

Érsekújvár, január 31. Cserni Sándor érsekújvári bankalkalmazott felesége két kislányával szlovákiai szüleinek látogatásából hazatérőben a gyicsvén vasúti kocsijában a táján az érsekújvári állomá-

hoz közeledve ki akart nézni. A lednyitott ajtó kivágódott és Cserni gyermekeivel együtt kibukott a robbogó vonatból. A súlyosan sérült asszonyt és kislányait az érsekújvári kórházba vitték.

„Az erős Lengyelország a csehek tragédiáját jelentené”

A cseh gyűlölet az európai történelem minden századában elkeseredetten és fékevesztetten nyilvánult meg a lengyelekkel szemben. „Bohemi sunt Polonorum infestissimi inimici” — a csehek mindig ellenségek voltak a lengyeleknek”, írja Gall lengyel krónikás már a XII. században. De ezt megelőzően már a X. században jelentkeznek meg a cseh—lengyel ellentétek. A cseh Przenyaldinaszta meghódítja Lengyelországot egyrészt és azt bekebelezi Csehországba. Egy évszázaddal később Boleszláv megszállja egész Csehországot. Halála után pedig Bratislav cseh herceg kísérel meg, hogy a lengyel tartományokat Csehországhoz csatolja. — Bratislav Gnezót, az akkori Lengyelország fővárosát is megszállta csapataival, tervbevette Lengyelországot teljes leigázását, a németek azonban megfenyegették a cseheket, megakadályozták a két állam nép egyesülését. A későbbi évszázadokban is — amikor a csehek mindent elkövettek, hogy megsemmisítsék és különböző árulásokkal hátulról ledöfjék a lengyeleket — a cseh nacionalizmus elvakult hírdetői vakmerő álmoknak mondották Lengyelország függetlenségét és megbérségeit, elítélték az orosz elnyomás ellen vívott lengyel szabadságharcokat. Ha nyolcvan esztendővel visszamegyünk a történelembe és

idézük a cseh Palacsy szavait, Lengyelországgal kapcsolatban, meglepő és világos magyarázatot kapunk a csehek mai lengyelellenes magatartására vonatkozólag. A cseh történelem az 1863-ban ki-robbant felkelésről gyúnyosan kijelentette: a szabadság felszabadulást csak az orosz nagyhatalomhoz való csatlakozással és szerves hozzájárulással érhetik el az érdeklét nemsetek. Palacsy egyben kijelentette: a lengyel felkelésnek nem szabad győzelmeskednie, mert ha ilyen lengyel forradalmi megmozdulás bármikor sikerül és diadalt vívna ki, a cseh népre a legsúlyosabb tragédiák és megpróbáltatások várnának. Palacsyt ilyen vonatkozásban „Benes előfutárja” jelszóval illethetnők ma, aki a lengyel kérdéstről írott cikkekben nyíltan hirdette négy világtáj felé: a lengyelek nem érdemelnek segítséget és támogatást, sőt 1890-ben nyíltan kijelenti: a lengyeleknek meg kell várniuk a gondolatot, hogy „a jelenlegi világpolitikában” nem alkothatnak független államot.

A csehek közvetlen határit követelnek az oroszokkal

Benest megelőzően természetesen Masaryk is éles lengyelellenes politikát folytatott. Az első világháború utáni békekötést megelőzően a csehek minden követelése oda irányult: a szövetséges hatalmak erőitől, eleve pusztuláson ítélt, szigorúan etnográfiai Lengyelországot teremtsenek, amely nem jelenthet fenyegetést és veszélyt a felállítandó Csehszlovákiára nézve. A cseh politika ebben az időben vakmerően és paronyi szünet nélkül követelte a közvetlen cseh—orosz érintkezés megteremtését, tehát a közvetlen határit a csehek és az oroszok között. — Hogy céljukat elérjék, mindent feláldoztak volna, ami lengyel terület volt s ami az életbevágó lengyel érdekeket jelentette. Az 1920-ban ki-robbant bolsevista—lengyel háborút megelőzően a csehek már térképek exreivel árasztották el Európát, amelyeken Len-

BARMOL advertisement with text: Mitől használják állandóan megelégedéssel a Dermát... BARMOL

A szovjethadsereg „kivégzett” főparancsnoka TUCHACSEVSZKY ÉL?

Egy fogságbaesett szovjethadnagy érdekes vallomása Tuchacsevszkyről

Még emlékszik a magyar közvélemény arra a monstre-perre, amely a világsajtót hetekig foglalkoztatta és amelynek végén a szovjet hadsereg egykori főparancsnokát, Tuchacsevszkyt sok magas tisztű katonai vezetővel együtt halálra ítélték. A szovjet hadseregben történt akkori „sztalini tisztogatás” nyomán mintegy 22.000 tiszt került puskacső elé és a szovjethadsereg legképzettebb részét irtotta ki Sztalin azon a címen, hogy fasiszták voltak. Az egész művelt világ borzongva figyelt fel e tömegmészárlás szörnyű részleteire és a már akkor háborúra készülő szovjethadsereg máról-holnapra elvesztette legjobb képzett tiszteit. Ezek ugyanis nagyrészt még a cári idők alatt végezték el katonai tanulmányai-

kat és kétségtelen, hogy nem a legnagyobb lelkesedéssel szolgálták a világforradalomra törekvő Sztalint.

Annál váratlanabb volt Tuchacsevszky kivégzésének híre, mert a per előtt évekkel ezelőtt olyan bombasztikus frázisokkal dicsérte a moszkvai rádió és a szovjet sajtó Tuchacsevszky katonai tudását és képességeit, hogy az már az ő szabadabb szótárak szerint is izléstelen szöveg volt.

Minden csoda három napig tart, eképpen a 22.000 kivégzett tiszt tragédiáját is hamarosan elfeledte a világ.

Természetesen felvetődik a kérdés, hogy ha a szovjet tisztikar elfittét kiírtották, hogyan részvételhetett a szovjet hadsereg mégis megfelelő, korszerű kiképzésben.

még a szovjet hadsereg főparancsnokát is megkülönbözteti.

Igen, egyszerű és megdöbbentő, ha Paltimoff hadnagy vallomására gondolunk. Ebből ugyanis kiderült, hogyan ellenőrizte szakembereinek megbízhatóságát a Szovjet. Egy hidépítő specialista mérnököt nemrég letartóztattak és táborba utalták. Mert az általánosított vád szerint „fasiszta” magatartást tanusított. Ez a mérnök, aki műszaki szempontból igen jelentős eredményeket ért el, majd két évig hányódott-vetődött munkatáborban. A tábor parancsnoka magához hívatta és azzal a feladattal bízta meg, hogy egy speciális haditeherbírási hidat tervezzen meg. A mérnök, ekkor mind-azideig a legkomiszabb fizikai munkával bízták meg, boldogan és felszabadulva ült neki a feladat megoldásának. Terve és kidolgozása kitűnőnek bizonyult. Fogalma sem volt róla, mi történhetett, de a munkatábor parancsnoka maga-elő rendelve kijelentette, hogy letartóztatása tévedés volt, az elszennvedett két évet számtalan köteles áldozatnak, amivel Szovjetország számára tartozik. A „mélyenszántó” beszéd után szabadlábra helyezte a mérnököt. Csak jóval később tudta meg, hogy az általa kidolgozott tervet egyidejűen kiadták a moszkvai ügyvétem három tanárától álló „megbízható” bizottságnak is és

Gazdaságosan és jól világít az ORION IZZÓLÁMPA

azok apróbb részletek leszámításával ugyanúgy dolgozták azt ki. Így megállapították, hogy a mérnök — szovjet-szemponthól megbízható.

A Szovjet katonai kiképzésének titkai

Paltimoff hadnagy vallomásából kiderült az is, miért akcióképes a szovjet hadsereg. A nyugati államokban a katonai kiképzés meglehetősen elméleti. Ezzel szemben a szovjet géppuska kezelőjének fogalma sincs — (de tisztnek sem) — például a légvédelmi ágyú irányzóképzésükéről, eszébe sem jut, hogy a tengeraltjárók ha-

tósugarán és teljesítményén gondolkodják, nem érdekli az sem, hogy milyen összefüggés van a felső, középső és alsó vezetők között, de saját helyén a legmodernebb gépek reábizott egyetlen csavarját bármikor ki tudja javítani. A szovjet csak az autókhoz, a rússz csak az ágyúhoz, a géppuska csak a géppuskához, a repülő csak saját típusú gépéhez ért.

Igy azonnal a részlet-kiképzés merev rendszerébe a végletes orosz lélek, melynek harmada az anarchiára hajlamos és harmada Krisztus idezi. Földhözvert fejű és mellettverő kézzel. Akkor is, amikor gyilkol.

ZAMBORY ANTAL

Egy hadifogoly szovjetiszt szerinti Tuchacsevszky tervei alapján folyik a keleti háború

Paltimoff Alex szovjethadnagy a súlyos őszaleji harcokban fogságba került egy közös német-magyar csapatost harctemetőjén. Eleinte roppant bizalmatlan volt, egyetlen kérdésre sem adott választ. Mikor azonban a tolmács mellett megjelent egy orosz tudós magyar százados, valahogyan felengedett és szinte regénybeillő vallomást tett.

A kihallgatást végző katonai bizottság a legnagyobb megdöbbenéssel figyelt fel arra, amikor Paltimoff hadnagy kijelentette, hogy

tudomása szerint a hírhedt „nagy per” ítéletlője, a szovjet hadsereg egykori főparancsnoka, Tuchacsevszky él és őt egy szibériai „lágér”-ben, kényszermunkatáborban tartják fogva.

Ezután a vallomás után még érdekesebb részletek hangzottak el. A hadnagy szerint

a német-szovjet háború tervét is Tuchacsevszkyval dolgozták ki.

Elve, a Napoleon ellen alkalmazott, régi elv. Hogy minél messzebbre engedjék be a mérhetetlen orosz területeken a németeket, mert ezzel az ő utánpótlási vona-

laikat tökéletesen kimeríthetik. S valóban így is indult a keleti háború.

Önkéntelenül felvetődött a kérdés, ha ilyen szolgálatakat tett a Szovjetnek és a szovjet haderőnek az állítólag élő Tuchacsevszky, nem érdemelte volna-e meg azt, hogy a szibériai fogolytáborból végre is kiemeljék és szolgálatai alapján elfoglalja a katonai szakembert megillető helyet?

Ezt a kérdést a kihallgatást lefolytató magyar százados is feltette Paltimoff hadnagynak. A válasz meglepő volt. Kiderült, hogy miután a Szovjet hivatalos távirati irodája a politikai és katonai előírások értelmében annak idején elárastotta a világot Tuchacsevszky árulást beismertő vallomásával és kivégzésével, természetesen számára, de főleg Sztalin számára nem a legkényelmesebb megoldás lett volna, ha Tuchacsevszkyt máról-holnapra feltámasztja és újból hadsereg-főparancsnokot csinál belőle. Különösen akkor nem, mikor — főleg a teheráni értekezleten — azt a képet rajzolták a szövetséges és semleges államok közvéleménye elé, hogy a német-szovjet háború katonai zsenije — Sztalin.

A szovjetellenes „legragyogóbb” nője — talpát gyalul

Paltimoff hadnagy vallomása szerint Tuchacsevszky felesége egy Archangelsk közelében levő női munkatáborban — vasuti talp-fákat gyalul, aki Tuchacsevszky eljűlésekor 24 éves, friss, fiatal és igen kulturált nő volt. Annak ellenére, hogy — csupán hét elemet végzett. Éveken át Kolontája asszony, a Szovjet stockholmi nagykövetségének hírével vetekedett.

Az ázsiai módszerekben ismeretlen európai értelem valószínűleg megdöbbenve figyel fel erre a vallomásra. És Nagy Péterre, Rettenetes Ivánra s a 1917-es Lenin-féle testi és lelki „szabadadítás” korára, kintokamrára, vallomásra készített áldozatainak szörnyű síkoltásaira és talán arra is állt az akasztófa alatt. Talán Plehve miniszter meggyilkolásának kísérteties képe is felrémlik előtte. Lehet, hogy a GPU borsal-

mas tömegirtására gondol, de kétségtelen, hogy az Európában ismeretes orosz irodalom nyomán az is eszébe jut, hogy az orosz közép-kor barbárjai a nőkkel szemben talán éppen a barbárokat jellemző kivételes elnézéssel viseltettek.

A válasz egyszerű és megdöbbentő

1917-ig az orosz irodalom nem igen tud arról, hogy nőkkel szemben az ilyen „viviszekciós” megtorlásokat alkalmazták. Ha politikailag bünt követett el — kivégzték. De nem tudunk arról, hogy éveken keresztül gyötörték volna olyan munkával, amely elgondolásunk szerint feltétlenül a viviszekcióval egyértelmű akkor, ha olyan élettársat ér, akinek szellemileg, civilizációja és kultúrája szerint feltétlenül hozzá kellett idomulnia a ranghoz, amely

Szombaton este légiridoló volt Londonban

Lisszabon, január 30.

Mint a brit hírszolgálat jelenti, Londonban szombaton este megszólaltak a légvédelmi szirénák. Röviddel a riddó elrendelése után London központjában heves ágyúzást lehetett hallani. Két napon belül ez már a második eset, hogy Londonban légiridólót rendeltek el.

A Themze torkolatának térsége felől hallatszódó folyamatos ágyúzást arra enged következtetni, hogy a támadók megkísérelték a London fölé való jutást. (MTI)

Negyvenhét gép nem tért vissza a Berlin elleni légitámadásról

Lisszabon, január 31.

Mint az angol hírszolgálat hivatalos jelentés alapján közli, az angol légi erők a berlini és a nyugatné-

metországi célpontok ellen a szombatra virradó éjszaka végrehajtott támadás alkalmával 47 gépet veszített. (MTI)

Angolsz és z repülőgépek Észak-Franciaországot bombázták

Stockholm, január 30.

A brit hírszolgálat közlése szerint Londonban hivatalosan közölték, hogy brit vadászgépek oltalmában

haladó amerikai könnyű bombázók szombaton északfranciaországi célpontokat támadtak. (MTI)

Az északafrikai francia haderő résztvesz az invázióban

Stockholm, jan. 30. (MTI)

Mint az International News Service Washingtonból jelenti, az amerikai és az angol kormány biztosította De Gaullet, hogy a francia északafrikai hadsereg részt fog venni az idej franciaországi előzőnlésben. Francia részről nyugtalanok voltak, hogy a fran-

cia hadseregnek a nagy invázió-nál esetleg csak másodrangú feladatokat juttatnak a földköziten-geri térben. De Gaulle a marakasi találkozóon közölte ezirányú aggodalmait Churchilllel. — Az északafrikai hadsereg jelenleg mintegy 300.000 főt számlál.

A bolgár kormány tiltakozott a polgári lakosság bombázása ellen

Sofia, január 30.

A bolgár kormány szemben a Svédia ellen január 18-án intézett légitámadás után közölte, hogy a bolgár

hadseregnek a nagy invázió-nál esetleg csak másodrangú feladatokat juttatnak a földköziten-geri térben. De Gaulle a marakasi találkozóon közölte ezirányú aggodalmait Churchilllel. — Az északafrikai hadsereg jelenleg mintegy 300.000 főt számlál.

erélyes óvást emelt a szövetségesek a hadvezetése miatt, amely a polgári lakosság, kórházak, templomok, iskolák, kulturális sikotások, stb. ellen irányult. (MTI)

Kitüntetések és kinevezések

A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére vitéz Szakváry Emil miniszteri osztályfőnöknéket a Magyar Erdemrend közérkezését. Sztankovics Tibor kajdaci lakos földbirtokosnak a magyar királyi kormánytanácsos címet, dr. Sipos Aladárnak, a kassai Kereskedelmi és Iparkamara miniszteri biztosának, valamint dr. Mohácsi Lajos marcalgergelyi evangélikus lelkésznek a magyar királyi kormánytanácsos címet adományozta.

Ezzel egyidőben a Kormányzó Ur megengedte, hogy a Ferenc Csatorna Rézvénytársulat érdekében kifejtett munkásságukért Jáky Jenő nyugalmazott miniszteri tanácsosnak újabb elismerését, lovag Merfort Viktor v. államtitkárnak, a társulat elnökének és Kúldy Arthurnak a társulat vezérigazgatójának elismerését tudtul adják. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Szabó Ernődet, dr. Tyukody Piroksa, valamint Kovács József okl. középiskolai tanárokat a magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszter helyettes tanárrá nevezte ki. A m. kir. földművelésügyi miniszter dr. Kiss József, dr. Seitz Imre, dr. Bogdányi László és dr. Palyuskó Mátyas okl. állatorvosokat a X. fizetési osztályba sorolt ideiglenes minőségű m. kir. állatorvosokká, továbbá dr. Magyarai Dániel, Nagy De-nes Endre, Surján János, Lányi Imre és Pásztor Lajos okl. állatorvosokat ideiglenes minőségű m. kir. állatorvosokká nevezte ki.

SZÍNHÁZ Cseresznye virág

Akár Pirkentonnak hívják a fehér embert, akár Szergej érkezik csillag tengé. Észdíszen a Felkeio Nap csodás országába, a mese mindig szomorúan végződik: minthacsak valami zord fátum árnyéka borulna az egymástól távolesó népfajok közé.

Fekete sárkány képében őzi Napkelet ősi istene a titokzatos Nippon évezredek ajának friss hajításait, hogy a virágba szökkenő ágakhoz kézen soha ne érjen s ha a fehér ember pezszele tekintete mégis a Napad a rózsás Napkelet leányán, finom hópihéként hullik a földre a színes cseresznye virág.

Mit nem egyesülhet egymással a fehér faj és Ázsia egyszerű? Miért kell elpusztulnia az ember, akik a faj törvényein felül, a fekete évezredek mozdulatlan köntösében könnyedén keresztül lépnek?

Ez a film is, mint Puccini operája, a fehér dalműve, választ ad erre a kérdésre:

Két ember közeledése és egymásra találása csak akkor tökéletes, ha összehangban áll azokkal a magasabb rendű törvényekkel és erőkkel, melyeket ugyancsak az emberi szívből oltott a Természet.

Nem lehet egy faj gyermekéért láncoló szerelemmel égni ugyanakkor pedig zsebben hordozni ugyanazt ellen a faj ellen a kémlvelet. A „hódító” fehér fajnak előbb le kell mondania a hódítás vágyáról, ha azt akarja, hogy közeledése igazán őszinte legyen.

A főkérdés egy népe sincs arra engedve, hogy „kiválasztott” fajúak leházi szórakoztatója legyen: A Faza törvényeinek megsértése miatt kivégzett Cseresznye virág épp oly csodálatos jelkép akár, a faj évezredek törvényeivel szembehelyezkedő szegény kis Pillangókisasszony, aki az amerikai tengerészti kalandos kirándulásának esküldozatul. Az ideálisan érző, de idejében tette képtelen orosz gardalízt: Szergej, az Ikon tövében veszt el gyümölcsét soha sem érő színes cseresznye virágot... A szovjet vörös katonája vajjon hova kerül?...?

Az még a templomi feimagasztosulásig sem jutna... ott buknék el a teaház mámoros gőzében, ahonnan legalább ők kettő: Kojana és Szergej kijutottak — a pompázó cseresznye virágig.

A film művészi érzékelteti a

Szöts István levele a Kádár Katáról

Kaptuk a következő sorokat:

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! A Lippy filmgyártó vállalat előzetes kommunikációjában több lapban szerepelt nevem a „Kádár Kata” c. film rendezésével kapcsolatban.

A gyártó cég és köztem olyan áthidalhatatlan véleménykülönbségek merültek fel fenti film gyártásánál, — amelyek arra készítettek, hogy munkám eredményéről lemondva nevémmel, a film jelenlegi formájával a közönséget ne vállaljam.

Különböző helyekről, — esetleg szándékosan terjesztett hírek cáfolására alább részletezem azokat az okokat, amelyek nevémmel levételére készítettek:

1. A befejezetlen filmet tudtom és akaratom ellenére a gyártó kivette a vágószobából és leadta a laboratóriumnak. A film jelenlegi vége tehát még „nyers vágyás” állapotában van és ezen lényegesen változásokat akartam végezni.

2. Ugyancsak nélkülük és meghallgatásom nélkül szerződötték Szilvássy Margitot a ballada elnevelésére. Az operatőrnek

valószínűség látszatát. Ötletes vi-ziókat varázsol elő. A szereplő művészek arca túlzástól mentesen fejezi ki a lélek rezdüléseinek minden árnyalatát. A rendezés tökéletes.

Nézzék meg a magyar filmek is. Legalább művészi filmet látnak.

TARNÓI LÁSZLÓ dr.

hangja és énekstílusa nem felelt meg elképzeléseimnek. Túlcis-szolt, mesterkélty, szövegmondása sok helyen érthetetlen. Egyszerű színt primitív előadásra lett volna szükségem, ahol a szavak ért-hetőségén van a hangsúly a bal-lada stílusának megfelelően.

3. A film főcímét ugyancsak meg-hallgatásom nélkül készítették el, csokoládó galambpár, székelyka-pu, stb. sablonos, édeskes stílus-ban.

Sajnos szerzői jog nem véd a gyártó cég felsorolt erőszakos túlkapásaival szemben, ezért kellett a tiltakozásnak számomra ezt az elég hátrányos módját választav, lemondanom munkám külső ere-ményéről.

Nagyon kérem nevem említését a film rendezésével, vagy a for-gatókönyv írásával kapcsolatban mellőzni még abban az esetben is, ha a gyártó cég erről megfeled-kezne.

Kérésem teljesítéséért fogadják előre is hálás köszönetemet

őszinte nagyabecsúlással:

SZÖTS ISTVÁN

Jubileum az Andrassy Színházban

Az Andrassy Színház január 31-én, hétfőn érkezik el a Vidám kabaré első jubileumához. Huszonötödöszer kerül színre az ötletes, szellemes tréfákból, magánszámokból és jelenetekből összeállított műsor.

Kiemelkedik a műsorból a „Fekete karácsony” című kétképes jelenet, mely különösen Muráti Lillinek ad alkalmat drámai színjátó-tehetségének csillogtatására. Partnere Somogyvári Rudó és Dely Ferenc. A tréfas jelenetek során meg kell említenünk a „Copf”-ot Turaival és Vaszáry Pirivel a főszerepben, a „Fekete piac” című vil-lámtréfát, melyben Muráti Lili és Bilcsi Tivadár kap sok tapsot, a „Finom kis fegyház” című képet, melynek főszerepét Csontos Gyula játssa, végül pedig a „Braun ki lesz csapva” című bohózatot: ebben Vaszáry Piri, Magyar Tibor, Romváry Gertrud és Kozma Andor a négy főszereplő. Magánszámokkal Turai Ida, Bilcsi Tivadár és Dely Ferenc szerepel. A műsort Romváry Gertrud konferálja.

Milyen filmek készülnek?

A Madách Imre életéről készült filmet most forgatják. Timár, Szörényi Evt és Kovács Károly a főszereplő.

MACHITA címmel készült Rodriguez új filmjének felvételeit.

IDEGEN UTAKON a címe Barabás Pál legújabb forgatókönyvének, amelyet Kopácsy Margit szűzje alapján állított össze. Tolnay Klári, Szilassy László, Sulyok Mária és Mihályfi Béla játssa a főszerepeket.

AUTOMAT; OH!

„Öfelsége a pénz” e héten befejezi pályafutását a Revüpalotában. Pénteken, 4-én este mutatja be a színház új revüműsorát „Automat oh” címmel.

Az „ELSŐ” Nagyváradon

A nagyváradai Szigligeti-színház február hó folyamán kívánja bemutatni Kerecsendi-Kiss Márton nagysikerű darabját. Putnik Bálint igazgató Páger Antalt kívánja megnyerni a sánta Balogh szerepére.

Márciusban vöröskeresztes bélyegeket ad ki a posta

A kereskedelmi- és közlekedésügyi miniszter megbízásából a posta vezérigazgatója a Magyar Vöröskereszt támogatására márciusban 100 százalékos felárral 20, 30, 50 és 70 filléres címletű postabélyegyet bocsájt forgalomba korlátlan példányszámban. A bélyegek vízjeles papíron, raszteres mélynyomással, két színben készülnek oly módon, hogy a Magyar Vöröskereszt vörös színű jelvénye mind-egyik bélyegen rajta lesz. A bélyegek fekvő téglalap alakban készülnek.

9 kilójt híztam,

pedig csak néhány hete szedtem a HERKULES tápport. Ezáltal lett teremtem csinosabb és rubáim gyönyörűen simulnak alakomhoz. Ezt írja hálás vendőnk T. Éna kisasszony. — Tegyen Ön is egy kísérletet a hírneves HERKULES tápporra, amely a kakaó és csokoládé táperével egyenértékű. Nem gyógyszer! Ize kellemes, természetes tápanyagokat tartalmaz. HERKULES-t előszeretettel fogyasztják nemcsak táisovány, hanem nagyon sokakat dolgozó egyének is, mert fokozott munkabírást eredményez. Ha nincs tej, teával is fogyasztható. Két csomag ára 4.80 pengő, négy csomag 7.90 pengő, hat csomag (családi csomag) 9.80 pengő.

Megrendelhető: „VALÉRIA” vegyipar, Budapest, VI., Szondy-utca 22. Központ 25.

Sárdy János

Legújabb művészi magyar filmje:
Polaszegi madonna
Partnerei: Adorján Éva, Polrovich Iván, Czoppán Flóra, Vizvári Mariska, Rajnay Elni, Tropa Pufi, Benes Ilona.
Írta: BEFRDIN FEKETE BET
Rendezte: RODRIGUEZ ENDRE
Zene: BUDAY DÉNES
Erdélyi-Kárpát film
HÉTŐN PREMIER
Nemzeti Apolló

ROZONYEG magyarperiss, torontáli
CSÁSZÁRTÓL
Petőfi Sándor-u. 3. (udvarban)
Telefon: 322-334

IRODABU'TORT
KOCNIS JANOS-TOL
Úzlet: Visegrádi-u. 14. T.: 112-821.
Üzem: Gr. Teleki P.-u. 22. T.: 310-828.

Itt hirdessen

ING
mérték szerint a H A R I S N Y A
BAZSÓ Baross-u. 86
Telefon: 140-400

BUTORT
kereszletény műszalások termékeit
HETESY-től
Vilmos cs.-u. 53

TEXTILÁRUK BEHOZATALI KFT.
Múzeum-körút 11
Telefon: 182-400
ELADÁS NAGYBAN

SPORT

A Dermata Művek Bástya egyletében 15 szakosztályában 1200 tag sportol Kolozsvárott

Zudor János vezérigazgató maga is jóképességű labdarúgó volt

Erdélyi sportriportjaink során a Nagyvárad Atlétikai Club és Kolozsvári Atlétikai Club után írunk kell Erdély legnagyobb vállalati sportegyesületéről a kolozsvári Dermata Művek Bőr és Cipőgyár Rt. Bástya Sport Egyesületéről is.

A Bástya ma már fogalom Erdély sportjában, hiszen 15 szakosztályában kerettségben 1200 alkalmazott úzi a különféle sportokat, hogy egyrészt az egészségét és erejét fokozza, másrészt sikerével újabb elismerést szerezzen a Bástya színeinek.

A vállalat vezére Zudor János a Magyar Labdarúgók Szövetsége erdélyi kerületének elnöke valamikor a KAC és KEAC csapatában rugta a labdát, most pedig tengernyi elfoglaltsága ellenére korcsolyázik, szíki, nyáron pedig teniszezik és úszik.

Ilyen vezérigazgató mellett aztán nem csoda, hogy a vállalat életében fontos szerepet tölt be a sport.

Amikor látogatást tettünk a gyárban Jászay Károly dr. üzemi főtitkár kálauzolt bennünket a sportirodába, ahol Boldis János testnevelő tanár együtt örömmel közölték a Bástya SE sportadatait. Eszerint a vállalatnak öt csapata játszik a különböző labdarúgó díjekért. Az első csapat mesterül sikerült Kutik, Andrászt az Olaszországban nagy sikerrel működött s most hazatért világhírű magyar labdarúgó oktató megnyerni. Bizonyos, hogy a Bástya színei rövidesen az NB I-ben is ismereteeek lesznek s a nagysikerű NAC és KAC mellett a Bástya révén három erdélyi egyesület játszik majd a magyar labdarúgás élcsoportjában.

Most, a téli évadban rendezték meg a tekebajnokságokat, melynek során 14 csapat 170 taggal vett részt 41.000 golyóval, illetve 87.017 bábú találattal.

A napokban nyitotta Zudor István

vezérigazgató felesége, valamint Hadnagy Árpád sportigazgató, Máthé Dénes főtitkár, Boldis László sportvezető, Tuzson Gábor és Széll Endre labdarúgó, Armankó Dávid birkozó sz. o. vezető, Veress Béla korcsolya sz. o. vezető és Szendrei Kálmán titkár jelenlétében — a vállalat új jégpályáját.

A Bástya jégkorong csapata megnyerte a II. osztályú jégkorong bajnokságot 3:2 és 4:1 arányban győzve le a KEAC együttesét. De ezenkívül se szeri se száma azoknak a sikereknek, melyeket a vállalat különböző szakosztályai értek. Atlétikai, vívó, torna, kosárlabda, úszó, kerékpáros, asztali-tenisz, vitorlázó-repülő, birkozó, teke, labdarúgó, sporthorgász és lövész szakosztályok teszik lehetővé az alkalmazottak sportolási lehetőségét.

Végül azt kérdezzük meg, hogy kik vezetik a sportegyesületet. A névsor így fest: elnök: Zudor János, társelnök: Gámenczy Gábor, ü. v. elnök: Jászay Károly dr. alelnökök: Tuzson Gábor, Geltsch Ervin, Leoczky Sándor, Reimer Emil, Gyurka Béla, Inczeff Lajos, Venczel Géza, Kiss Dénes, vitez Kovács Márton, főtitkár: Máthé Dénes, titkár: Szabó József II., jegyzők: Keszler Anna, Pusztay Béla, pénztárnok: Csepreghy Ferenc, háznagy: Strasser Ferenc, sportigazgató: Hadnagy Gy. Árpád, szertáros: Kolombán József, ügyész: György Antal dr., orvos: Pécsy László dr., előadók: Krábl Lajos, Fekete Nagy Zoltán, ifjú Góger Lajos, ellenőrök: Pálk Ferenc, Imre József.

A látottak alapján megállapíthatjuk, hogy a Dermata Művek Bástya Sport Egyesülete máris valóságos bástyája sportéletünknek s mint ilyen a legjobb úton halad ahhoz, hogy elérje a legsikeresebben működő magyar sportegyesületek eredményeit. (K—Y)

Újpest-TLK 17:2

A lila-fehérek három harmadot játszottak amatőr ellenükkel. Főleg a csatáron volt elemében. Góllövők: Várnai (6), Zsengeller és Szusza és Pozsonyi (3-3), Kirádi (1) és tizenegyesből Balogh II.

SPORTHIREK EGY MONDATBAN

vitez Jeney Istvánt a MAC vivó-elelnökét és Sarga Ferenc dr.-t a BEAC vivó-igazgatóját az OSK a Magyar Sport Eremmel tüntette ki.

Harsányi Gusztáv a BBTE 800 és 1500 méteres bajnokfutója szorgalmasan készül az atlétikai évadra.

Pataky András a két év előtt visszavonult távfutó az UTE-ba lépett s ismét résztvesz a távfutó versenyeken.

Szatmáry „Ücsi” legjobb 100 méteres gyorsúszónk teljesen kihverte autóbalesetét s ismét a margitszigeti uszoda legszorgalmasabb látogatója lett.

Bay Béla dr. a BEAC veretán bajnoka újból edzésbe állott a az ideál versenyeken résztvesz az E betűs egy-let színeiben.

Sütő a Gamma és Zörgöt a Törekvés egykori kitudó csatárát a Vasas csapatába igazolták.

Boldisár a Kispeszt közel kétféle-eres kapus-óriása tavasszal a Szegedi AK hálóját őrzi.

Nagy Pál a Soproni VSE jóképességű játékosát leszerződtette a Ferencváros.

Sárosi György dr. csendben — szinte titkolva — megnősült, míg öccse Sárosi Béla már szintén jeggyűrűt visel egyelőre völcgényi minőségben.

Kurt Hassé alezredek, aki az 1930-as olimpián lovasgyőzelmet aratott, hósi halált halt hazájáért.

Csapó Györgyöt a Temesvárról Váradra került jóképességű labdarúgót szeretné a NAC, az MLSz és OSK engedélyével leigazolni.

Toldi Géza a Ferencváros és a válogatott csapat volt balösszekötőjének irányításával készül a Zuglói Danuvia SE labdarúgó csapata a tavaszi idényre.

Honvédvalogatott csapatunk a szerdai ünnepnapon Kecskeméten vendég-szerepelt a Keuskeméti AC csapata ellen.

Ladányi Geleon a sokszoros gyorskorcsolyázó és kerékpáros bajnok megkezdte a MAC csapataiban kerékpáros edzést.

Magyarország csapata vezet a pozsonyi asztali-tenisz Európa bajnokságon

A pozsonyi asztali-tenisz Európa-bajnokság csapatversenyében a magyar együttes lapzártaokor 1:1 meccsarányban áll s így holtversenyben vezet Szlovákia csapatával. A 3-ik helyen Németország végzett — miután a magyar és szlovák csapatokl verezéset szenvedett, míg a 4-ik helyezett Románia lett, 0:5 arányban kikapván Németországtól.

A Soós nélkül kiálló magyar csapat erősségei a szabaddak Harangozó testvérek voltak.

A magyar ökölvívők legyőzték olasz és francia ellenfeleiket

A Sportcsarnokban zsúfolt ház előtt rendezte meg Tasnády József a hívatásos ökölvívők nemzetközli vetélkedését. A versenyek során Maráczai az olasz De Angeli, Frigyesi—Ebergényi Kővári a francia Cointreoux a végül Szigeti az olasz Bellini ellen győzött.

ELEK ICA

február 1-től ragyogó műsorával a Boráros-téri Kávéházban

Gamma-ETC 8:0 (2:0)

A Gamma Pestszentierzsébetben kezdte meg a tavaszi évadot. Kaposi — Könya, Tamás — Horvát, Szabó, Kemény — Kincses, Tóth, Mike, Liskay, Nagy III. összeállításban. Szünet után Siklósi, Híres, Patkoló és Komlódi is játszott. A gólok közül Mike négyet, Nagy III. kettőt, Komlódi és Liskay egyet-egyet rúgott.

Thuróczy János cégvezető: „A csapat kitünően mozgott, remélem, sikerül megőriznünk a bajnoki táblázaton jó helyezésünket.

A HVTK és a MAC között dől el a törccapatbajnokság sorsa

Vasárnap délelőtt kezdtek meg a törccapatbajnoki küzdelmeket HTVK —BBTE 11:3 (Maszlay órnagy 3, Bedő százados 4, Berczelly százados 2 és Köhényi főhadnagy 1 győzelmet szerzett), MAC—BEAC 9:7 (Gerevich 3, Palócz 3, Pesthy 2 és Jakab 1, illetve Vay dr. 3, Rittvay 2. Daróczy és Nedeczky dr. egy-egy gólt ért el.) BBTE—BEAC 8:8. A budaiak jobb találatáranyukkal győztek, MAC—Műgyetem 12:4. Az előzőleg sorsa tehát a vesérnap késo este sorskerülő HTVK—MAC mérkőzésen dől el.

Anglia és Amerika váratlan harca Mekka zarándokútján - a petróleumért

A szent város politikai és gazdasági jelentősége felülmúlta vallási vonatkozásait

A mohamedán világban általában legütközést keltettek azok az angol intézkedések, melyek megakadályozták a hívők seregének Mekkába zarándoklását. A háború kitörése óta már három ízben zárkóztak el a brit hatóságok a zarándokok Arábiába szállítása elől az al megokolással, hogy nincs elég hajótér és üzemanyag. Ezek a kifogások azonban 1944-ben már nem jelentenek elfogadható okot a mohamedán hívők előtt és amint a Sept Jours c. francia hetilap írja, minden megszorító intézkedés ellenére csupán Kairóban 30 ezer személy jelentkezett az idén a mekkai zarándoklásra. Ezenkívül még, mintegy 70 ezerre tehető azoknak a száma, akik Zanzibártól a Dardanellákig, Marokkótól Japánig és Turkesztánig mindennépen felkészültek,

hogy ezáltal minden brit tiltakozás ellenére is elvégezzék a próféta által előírt szent kötelességeket.

E nagy mohamedán megmozdulás láttán az angol hatóságok bizonyos fokú engedékenységet mutattak, a tizenötezer zarándokot hajlandók is beengedni a szent város területére. Most bizonyult csak be, mennyire nem a hajótér- és üzemanyaghiány volt az oka három éven keresztül a zarándoklás erőszakos szüneteltetésének. A brit impérium abba nem egyezett bele, hogy a hajókról lemaradt zarándokok gyalog tegyék meg a Mekka felé vezető utat. London ráébredt ugyanis arra, — Mekka ma már a pánizlámizmusnak politikai szimbóluma, melynek jelentősége napról-napra jobban ki-domborodik az elnyomás alól felszabadulni akaró törekvésekben.

furrott kút, melyet az arabiai lelőhelyeken létesítenek — csökkenti az Angol-Iráni Társaság kezén lévő források teljesítőképességét.

Egyszeriben taktikát változtatott a gögöcs Angol-Iráni Társaság!

Hat millió dollárt ajánlott fel Holmesnek az arabiai lelőhelyek megvétele; de már késő volt. Eladás helyett újabb erősítés után nézett és a Texas Corporation-nal szövetségbe az amerikai kormány pénzügyi támogatása mellett. Elkéseredett küzdelem kezdődött azután: héves és a maga nemében páratlan harc, mely mögött tulajdonképpen a két angol-szász hatalom mérközik, mint ahogy Afrikában és a Közel-Keleten is...

A két fél közé fényesítően veti oda árnyékát az öntudatra ébredt mohamedán világ, mely az 1944-es zarándoklat leple alatt minden eszhetőség: a készen legalább elvilleg akar egységet teremteni még a háború befejezése előtt. Ibn Saud személyét illetékes angol és amerikai helyen már több ízben hozták összefüggésbe a japán „ázsiai nagytérminisztérium” törekvéseivel és éppen ezért részült ügyemmel kísérik minden lépését... A Közel-Kelet nagy diplomáciája most minden brit akadékoskodás ellenére is eredménynek könyvelheti el a mekkai zarándoklás kierősztakolását... Mekkában másra is sor kerül, mint imádkozásra...

(V. I.)

Az Islam erőskezü embere

Mekka politikai jelentősége Ibn Saud személyével kapcsolatos.

Valamikor Mekka és vidéke a tolvajok paradicsoma volt. Ezer és ezer elszánt csavargó igyekezett a zarándoklás idején a szent város falai közé, hogy kihasználja a kedvező alkalmat és egy évre szóló megélhetési alapot szerezzen a hívők alattomos megrablásával. Ezek számára a Kába-kő és a próféta hamvai nem jelentettek mást, mint közvetítő kapcsot a könnyű pénzszerzésre. Ezenkívül több száz volt azoknak a zarándokok száma, akiket a mekkai uton legyilkoltak és kiraboltak.

Egyszer azonban végeszakadt ennek a buriánzó rabló világnak is. Új ember tűnt fel Mekkában. Meztelenség, fedetlen, kopasz fejével lépte át a szent város kapuját, miután saját és kíséretének fegyverrel a kapu előtt gúliba rakkatta. Azokat a fegyvereket, amelyekkel két nappal azelőtt a szervezett bandák vezérének, Huszejnt és seregének nagy részét lemészárolta. Zokogva hozta a földre a szent kő előtt, hogy utána felemelkedve kijelentse a szászernyi hívő sereg füle hallatára: *Iszen békét és a rendet jött megteremteni a szent város falai közé. Ibn Saud volt ez az ember.*

Legelső feladatának tekintette, hogy egyszer és mindenkorra megszabadítsa Arábiát a zarándok utakon leselkedő rablótól és tolvajoktól. Elrettentő példaképpen levágtatta a foglyul ejtett gonosztevők jobbkarját.

Példszerű és erélyes intézkedésével megnyerte az arab világ szimpátiáját. A szent utat ezután már veszély nélkül, teljes biztonságban tették meg a zarándokok, sőt Afrikába és Ázsiába mindentűvé elvittek a nagy király legendáját, akikben ma minden igaz hívő az Islam dicsőségének és nagyságának megmenekítőjét látja.

Néhány év óta másfajta zarándokok is jönnek Arábia földjére. Ezek nem a Kába-kő szimbólumában keresik útjuk értelmét.

Az új zarándokok nem a magasztos egét nézik, hanem a vörös sábi földre szegedik kutató tekintetüket; nem a hűtődik mennyország után sóvároznak, hanem — **petróleumot keresnek.**

Közöttük az első Holmes nyugalmazott angol ezredes volt. Előképzése sze-int Irán és Irak petróleumerei itt húzódnak tovább és a folyékony arny tetemes része a föld alatt elár Abária területére is. A próbafúrások igazolták geológiai feltevéseit: El Haza és Koweit környékén gazdag petróleum lelőhelyeket találtak. Felvezetésének kiaknázását előadára felajánlotta az Angol-Iráni Olaj Társaság.

A társaság azonban hatalmának tudatában és gazdaságában teljesben lekicsinvelte az ezredes-honfitárs ajánlatát. Kirkuk, Kermanshah és

Shushtar olajmezőinek birtokában nem vette komolyan az ezredes és nevetséges fantazmagóriának mondotta az újabb lelet meséjét. Pedig tévedett.

Holmes ezredes új irányba tapogatózott. Csakhamar megértése talált a Standard Oil of Californiáról és rövidesen nyelbeültették az tisztelet. Nemsokára meglepő fel-fedezésre jutottak: az arabiai petróleum-erek jóval mélyebb fekvésűek miatt magukhoz vonzák az iráni és iraki források kincsét! Minden egyes

A SZEMEK UTODAI

Mondjad, Hunna sorsa ragyog bennünk,
el nem döntött harc, élet-halál, tiok:
mi lesz majd a Duna-Tisza táján,
ha Föld megindul és káborogni fog?

Nagy, sötét szemed bágyodva hunyt és Te
véres homályból új szemre lesztél,
majd új korokban újra láradókat,
szemek nőttél: bennünk ket keresztél.

Ma itt vagyunk és vad szászad-viharban
Kor-omladékon messze tálra nézünk,
bús milliókat sugárson, lobogva
új kor fényével látókká igézzük.

Ma bírkosunk a pusztuló világgal
és új átkon érkezdnek majd holnap,
jövőt hozunk mi s lázadó vérünkben
erősebb, boldog századok dalainak.

Minden volt-élet földig omlhat már:
a maguk úján megyünk tovább egyre
és két kor kapujából visszaméltunk
Te szent ostorként sürgelő szemedre...

TURBÓK GYULA

Február 1-től felemelik a hadisegélyt

A Budapesti Közlöny január 30-i számában közölt rendelet értelmében a hadisegélyben részesítésnek a jövőben csak akkor van helye, ha a bevonult hadköteles szolgálata egyhuzamban legalább 14 napra terjed.

A megállapított jövedelmi határok a következőképpen módosulnak:

az a) pontban megszabott havi 130 P helyett havi 150 P; a c) pontban megállapított havi 180 P helyett havi 220 P jövedelmi határt állapítottak meg.

A m. kir. honvédelmi miniszter a kiegészítő szolgálatra bevonultak hozzátartozóinak hadisegélyt és

pénzt a következőképpen módosította:

Hadisegélyben részesítésnek csak abban az esetben van helye, ha a kiegészítőszolgálatra bevonultnak ez a szolgálata egyhuzamban legalább 14 napra terjed.

A megállapított jövedelmi határok a következőképpen módosulnak:

Az a) pontban megszabott havi 80 P helyett havi 100 P; a b) pontban megszabott havi 100 P helyett havi 120 P; a c) pontban havi 120 P helyett havi 140 P jövedelmi határ állapították meg. Mindkét rendelet február hó 1-től érvényes.

Egy leánycecsemő holttestét sodorta partra a Duna

Vasárnap reggel az összekötés vasúti hídnál a kassai zárlip közelében egy újszülött leánycecsemő holttestét vetette partra a Duna. Az ártatlan csecsemő számba vartva került a Duna jéges viszába. A rendőrség megindította a nyomozást a lelketlen anya kérés-kérítésére.

— Halálra ítélték Husár Aladár felsőházi tag ny. törvényszéki elnök, kutasai földbirtokos, január 29-én Kutaszon meghalt. Temetése, január 31-én, 12 óra Kutaszon.

A

nép nagy része és a legtöbb keleti nép ma vállvetve együtt harcol a szabadságért és népük jövőjéért Németországgal. E bátor és kemény harcokban kipróbált szabadságharcosoknak szenteli a SIGNAL legújabb számát. Szóban és képen (köztük számos színes fényképfelvételben) látjuk a hazai kötelek életét, frontmögötti kiképzésüket és a fronton való küzdelmüket. Az új füzet változatos képekben mutatja be, hogyan él és dolgozik a németek által megszállt területek lakossága. Annak az ellenséges állításnak, hogy a keletiekkel Németországban rabszolgaként bánnak, legtalálhatóbb cáfolatát adják azok a képek és tudósítások, amelyek a Németországban élő keletiek hétköznapijait és ünnepnapjait mutatják be.

A Signal

a nagy európai képes folyóirat,
mindenütt kapható. — Ára 50 fillér.

Megfulladt és három nap óta fekvött holtan a lakásán egy hentessegéd

A Kisduna-sor 222. szám alatt lakóknak felűnt, hogy az egyik lakás tulajdonosa, Kisgyörgy Géza 34 éves hentessegéd már régebben nem mutatkozott. Szaki sem látta, mikor távozott el lakásából, ezért a szomszédok belörték a szoba ajtaját. A belépőket borsalmas látvány fogadta. A hentessegédet az ágyának szögölő szalmaszékén eltorzult arccal,

holtan találták. Azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan rendőri bizottság szállt ki. A bizottság megállapítása szerint a halál azelőtt három-négy nappal következhetett be. Valószínűleg a szobában lévő kályhából kipattanó szikra meggyújtotta a szalmát, amelynek üstjétől fulladt meg a hentessegéd.

„Azért megyek a halálra...”

Vasárnap reggel a Kálvin-téren a Duna partján egy férfi téllkabátot, fekete szürkecsíkos ujjas pullovert és egy barna sapkát találtak. A kabát zsebeiben búcsúlevél volt, mely a következőket tartalmazta:
„Ezen pár soraimmal tudatom, hogy nekem ez az élet nem élet. Azért megyek a halálba, mert győgyíthatatlan beteg vagyok, amit elviselni nem tudok. Nevem Zajácsok János, 20 éves korszíves vagyok.

Kispest, Holbész-utca 22. szám alatt lakom.”

Elmondotta a levél, hogy az öngyilkos fiatalember szülei Rákócsteren laknak, munkaadója pedig a Magyar Radiógyár. Megindult a rendőri vizsgálat az öngyilkosság ügyében, mielőtt során megállapították, hogy Zajácsok legutóbb 28-an volt munkahelyén. Az a körülmény, hogy ruháját a Duna közelében találták meg, arra mutat, hogy a korszíves a Dunába vetette magát. Holttestét még nem találták meg.

már csak
ma
vásárolhat

BUZAKÖTVÉNYT

VÖRÖS MALOM

UJ REVÜ Rivels
UJ FORMA Rivels
UJ SZÁMOK Rivels
UJ termékek Rivels

Szöngvi-icsivérck Chappy és zenekara
Minden este 8 órakor
PREMIER HEDDÉN, 10 óra. Hírdő Vacsora
Telefon: 114-151 126-525

Sündermann a hatalom átvételének tizenegyedik évfordulójáról:

A háború kimenetele és a német nép jövője elválaszthatatlanul összeforrt a nemzeti-socializmussal!

Berlin, január 30. Sündermann helyettes birodalmi sajtófőnök január 30-án, a hatalomnak a nemzetiszocializmus által történt átvétele évfordulóján többi között a következőket mondotta: „A nemzetiszocialista birodalom 11. esztendejére vetett pillantás alkalmas arra, hogy a kiváltságos fogalmat kapjon arról a magas etikai erőről, melyet a nemzetiszocializmus kölcsönzött a német embernek. A nemzetiszocialista ország a legnehezebb kérdéseket, amelyeket a polgári lakosság elleni légiháború vet fel, is surlódsa nélkül oldotta meg,

mert ez az állam olyan népközség, amelyben a szocializmus nem üres szólam, hanem az állam legelső törvénye és az egész nép szilárd meggyőződésében gyökerezik. Nekünk nem volt szükségünk arra, amint azt ellenségeink tették — folytatja Sündermann —, hogy idővel időre a mindenkori hadi szocializmus meggyőződésben alapuló elveink a háború viharában csak annál szilárdabbak lettek. Sündermann ezután rámutatott arra, hogy Németország ellenségei fel szokták állítani azt a tétét, hogy nem a nemzetiszocialista eszmévilág, hanem

a rendőrség hatalmi eszközei magyarázzák meg a „német esodát”. Ezzel szemben figyelemreméltó, hogy a birodalmi fővárosban ma 11 százalékkal kevesebb a rendőr, mint 1918-ban: Befejezésül ezeket mondotta Sündermann: A német nép gondolatai január 30-án még inkább irányulnak a jövőbe, mint a nemzetiszocialista hatalomrajutás előző évfordulóján. A német nép tudja, hogy a háború kimenetele és saját nemzeti jövője is elválaszthatatlanul össze van kapcsolva a nemzetiszocializmussal mint szervezettel és eszmével egyaránt. (MTI)

Nagyobb szovjet erőket zártak körül a németek Bjelaja Cerkovtól keletre

Berdicsévnél ellentámadásba lendültek a német páncélosok

Berlin, január 30. Az Interinf jelenti a keleti arcvonal déli szakaszáról: Kercsénél az északkeleti fronton a bolsevisták kihasználják a légierők herbevetésére kedvezőtlen időjárást és több erősítést juttattak a tengerszoroson. Így az utóbbi éjszaka rohamozták újra a német román állásokat azzal a céllal, hogy a város egész határát kezükre kerítsék. Még folyt a tűzrégi előkészítés és a bolsevisták nehéz kiséző páncélosokkal támogatott gyalogos kötelékeket máris a német vonalak ellen indították, amde a legcsekélyebb terepnyereséget sem érték el, hadműveleti eredményt meg éppenséggel nem. A német utánpótlás a legelső átlásokból jól irányított tüzükkel a szovjet utánpótlást rövidesen elhagytatták a kiséző nehéz páncélos kötelékek közül hatot már az állások előtérben erősen megtizedelték az elhárító fegyverek szabatos együttműködésükkel. A szovjet bűntett zászlóalj, amely itt is a támadás első hullámánál szolgált, egy száztíz megsemmisítették.

szorították össze. A bolsevisták minden kísérletét, hogy új-összeköttetést teremtsenek a mögöttük állókkal, véres veszteséggel megghiúsították. Pogrebistytől délre a német páncélos harccsoportok, bár a Szovjet ellenállása még jobban megszilárdult, újabb fontos terepszakaszokat vettek birtokukba, rohammal bevették egész sor makacsul védelmezett helységeket és sok fogoly mellett tetemes zsákmányt is ejtettek. Egyetlen német hadtest támadásának közepében 73 páncélos és 64 löveget semmisített meg vagy zsákmányoltak.

Berdicsévtől nyugatra a bolsevisták a korreggeli órákban két lövészhadosztályt és több kiséző páncélosot véghezvitt támadásokkal átmeneti területnyereségeket értek el a német biztosító erőkkel szemben. A déli órákban német páncélos harccsoportok ellentámadásba lendültek és a bolsevistáktól 12 páncélosok és rohamgyűjűk elpusztítása mellett majdnem az egész betörési terület elragadták s ennek során még elhárítottak heves szovjet ellentámadásokat. Ezen a környéken a harcok a jelentős kiadásokor még tartottak.

Szakadatlan erős német légtámadások az olaszországi inváziós csapatok ellen

Berlin, január 30. Az Interinf jelenti: A német légierők pénteken éjjel és nappal folytatták támadásaikat a pontini part közelében az angol-amerikai partraszálló erők ellen és itt, valamint a tengeri területen fokozódó sikereket értek el. Az erős vadászelhárítás és légelhárítás ellenére a német bombázók minden bevetés alkalmával eljutottak a német repülőik számára kijelölt területekre, ami nagymértékben a német kiséző vadászok támogatásának volt az eredménye. A német vadászok megsemmisítették két Spitfire gépet és három záró légcsoportot. A nehéz német bombák találatai további kiterjedt rombolásokat okoztak az ellenség ellátási táborainak és csapatállásainak Nettunóban és Anzióban, valamint e két helység mellett. A német bombák súlyosan eltaláltak továbbá négy szállítóhajót összesen 14.000 tonna hajóterrel és három nagyobb partraszállító hajót. A szállító hajók közül kettő még teljesen meg volt rakva.

na hajóterrel, két partraszállítóhajót 5000 tonna hajóterrel és 18 ismeretlen tonnaszámú partraszállító egységet. E hajók egy része oly súlyos találatokat kapott, hogy számolni lehet elsüllyedésükkel. Ezek az adatok kétséget kizáróan megfiyelt találati eredmények. Az inváziós erők igazi hajóvesztésegei kétségtelenül jóval nagyobbak. Figyelembe kell venni ugyanis, hogy az erős angol-amerikai elhárítás következtében és tekintettel arra, hogy a német támadó hullámok sűrű egymásutánban hajtották végre támadásaikat, hosszabb megfigyelés a cél fölött nem volt lehetséges. A közötti eredmények tehát a minimális számokat jelentik. Az olaszországi térség fölött a német vadászrepülőök pénteken öt angol-amerikai repülőgépet lőttek le, köztük három negymotoros nagy bombázót. Egy közepeloszországi pályaudvar közelében brit és amerikai hadifoglyok csoportja szállítás közben súlyos veszteségeket szenvedett a szövetséges harci repülőgépek bombáitól. E támadások következtében sok angol hadifogly vesztette életét, vagy súlyosan megsebesült. A német kiséző személyzetből 32 ember könnyebb természetű sebesülést szenvedett. Hasonló eseteket már régebben ismételtlen jelentettek, úgy hogy eddig több száz angol-amerikai hadifogly vesztette életét és sok hadifogly szenvedett súlyos testi károsodást. (MTI)

Ujabb bolsevista áttörési kísérletek a középső szakaszon

Berlin, január 30. Az Interinf jelenti a középső arcvonalon folyó harcokról: A bolsevisták a legutóbbi napokban elszenvedett súlyos kudarcok után a Pripjet és Berezina között több feköltött lövészhadosztályt és páncélos köteléket vontak a harcok színhelyére s azok, támogatásával pénteken délelőtt ismét támadásra indultak, hogy

kierőszakolják az áttörést. A harcok hamarosan nagyobb térségre terjedtek ki, elsősorban azért, mert a bolsevisták az úttalan terepen több helyen kísérelték meg az áttörést. Miután a bolsevistáknak egy helyen sikerült szélesebb szakaszon betörniök, a német csapatok az éjjeli órákban helyi tartalékok odavonása után ellentámadásokat indítottak s először is határozottan elrekesztették a betörési helyet, azután pedig makacs harcokban lényegesen szűkebb térre korlátozták a betörést. A bolsevisták haladéktalanul újabb erőket vetettek be, hogy az elvesztett terepet minden áron visszaszerezzék. Előrevont német utagek legnagyobbbrást közvetlen irányással a legnehezebb tűzzel árasztották el a bolsevista erősítéseket és határozottan sakkban tartották a további szovjet támadási előkészületeket is. Az éjszaka folyamán a harcok jelentéktelen mértékben alábbhagytak.

Tizenötezer pengőt csalt ki hamis pamutüzletre egy veszedelmes szélhámospár

A konjunkturális idők egyik legveszedelmesebb szélhámosa került most rendőrkézre, aki a legfurfangosabb módon fosztotta ki ismerőseit. Német Tibor kötözem tulajdonos, aki Rákospalotán a Hitler utca 18-as számú házában lakik, panaszkodott Puskás Kálmán 24 éves állás nélküli magántisztviselőnek, hogy nincs elegendő pamutja. Puskás vállalkozott arra, hogy ismerőseitől Szabó Dezsőné kötözemtulajdonostól szerez 200 kg. pamutot 15.000 pengőért. Német minden gyanú nélkül elfogadta az ajánlatot. Abban állapotok meg, hogy másnap, január 18-án találkoznak és részleteiben is megtárgyalják az üzletet. Alig távozott el Puskás Kálmán Német lakásáról, azonnal felkereste barátját Scheer Margit 31 éves háztartásbeli alkalmazottat, büntársát, hogy megbeszélje vele a haditervet.

methez: — Bemegyek és kifizetem a pamutot. Be is lépett az üzletbe és onnan néhány perc múlva tért vissza. — Rendben van, — mondotta a várakozó Németnek. Várjunk itt, míg megérkezik a stráfkoosi. Néhány perces várakozás után Puskás rávette Németet, maradjon az üzlet előtt, ő pedig elmegy borotválkozni. Német még mindig nem gyanakodott. Puskás sietős léptekkel a szomszéd utcába ment, ahol egy taxiban ülve társára várakozott rá. — Sikerült — fordult a lányhoz. — Most pedig hajtsunk... Pesterzsébetre mentek és elhatározták, hogy a 15.000 pengővel Szászregenen utaznak. Előbb azonban Budapestben 5000 pengőért különböző ruhákat és felsőrukat vásároltak. Elegendően kiöltöztek, majd elutaztak Szolnokra. Ott úgy éltek, mint egy gazdag házaspár. A Nemzeti Szállóban szálltak meg, karonfogva járták a várost, s az elegánsszerű asszony és a jóval fiatalabbnál kevésbé nem keltett gyanút. — Közben „tökéjét” kamatoztatta is Puskás Kálmán. Megismerkedett ugyanis egy Ceisler nevű artistával, aki nagyobb turnét akart rendezni az országban, de nem volt meg hozzá a szükséges pénze. Tökéstársat keresett és Puskás átadott az artistának 1000 pengőt... A 15.000 pengővel megkárosított Német Tibor, mikor rájött a szélhámosságra, feljelentést tett a rendőrségnek Puskás Kálmán ellen. A főkapitányság az eltűnt fiatalabbnal szemben rádiogramot adott ki, ennek alapján sikerült is Puskást Szolnokon a szállóban elfogni és Budapestre hozták a két szélhámost. Puskás kihallgatásakor beismerő vallomást tett, Scherer Margit eleinte tagadta a bűncselekményt, de a bizonyítékok súlya alatt megtört és mindent bevallott. Mindkettőjüket letartóztatták.

— Most csinálom meg életem legnagyobb fogását — dicsekedett. — Lesz már pénzünk. Te úgy szerepsz majd mint Szabó Dezsőné. „Üzemed címén” csúljuk ki a pénzt. Scherer Margit előbb szabadkozott, nem merne vállalni a kockázatot, de Puskás megnyugtatta: — Ne félj, semmi más nem csinálsz, csak bemutatkozol. Másnap a találkozó a legsimábban ment végbe. — Szabó Dezsőné, Német Tibor úr, mutatta be egymásnak a két idegent Puskás. Ezután megismételte előzőnap ígérteit, az al Szabó Dezsőné pedig belement az üzletbe. Puskás leállított egy arahaladó taxit, mindhárom beszállított és elindultak Pestszentlőrincre, ahol valóban létezik egy kötözem Szabó Dezsőné címen. A kötözem előtti utcán Scherer Margit kiszállt a taxiból, hogy, mint mondotta lovaskocsit szerezzen, amivel az árut elszállíthatják. Német és Puskás pedig tovább hajtott. Amikor az üzlethez értek, Puskás, aki időközben átvette a 15.000 pengőt, így fordult Ne-

A Kereskedelmi Bank 102-ik üzletévi mérlege

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósága Walkó Lajos m. kir. titkos tanácsos elnökele alatt január 27-én ülést tartott, amelyen megállapította az intézet 1943. évi üzletévének zárózámadásait. A zárózámadások megnövekedett üzletállományáról számolnak be és 9.000.953 pengő tiszta nyereséget mutatnak ki, ami ténylegesen 1.159.026 pengővel nagyobb az előző évinél. A február 8-ára egybehozott közgyűlésen az igazgatóság javasolni fogja, hogy osztalék fejében, úgy mint az elmúlt évben, részvényenként 6 pengő fizetessék, továbbá hogy a tartalékalapnak 2.500.000 pengővel való javalmazása, a nyugdíjalap és a jöletintézmények részére megállapítandó juttatások, valamint az alacsonyabbszerű levonások után fennmaradó 2.903.885 pengő új számlára vitessék át. Az intézet üzleti politikájában a jelenlegi viszonyok által megkívánt fokozott óvatossággal járt el. Elmult évi működését az adott helyzetből kifolyólag nagyobb arányú kőzérdekű hiteltranzakciók jellemezték. A takaré- és folyószámlabetétek összege 577 millió pengő, az előző év végén fennállott 477 millió pengőnyi betétállományával szemben. Az intézet érdekkörébe tartozó egy fővárosi és 30 vidéki leányintézet betét állománya is jelentősen emelkedett és 229 millió pengőt tett ki az előző évi 190 millió pengővel szemben. Ily módon a bank és az érdekkörébe tartozó pénzintézetek a mult év végén 806 millió pengő betétet kezelték. Az intézet az érdekkörébe tartozó nagy iparvállalatoknak jelentős hitelek nyújtásával állt rendelkezésre, úgy hogy azok addig is, míg alapítókegyelmeiket keresztülvihetik, a fennálló lehetőségeken belül kapacitásukat jobban kihasználhatták és a halasztatlan beruházásokat folyamatba teheték.

Meghalt Trebitsch Lincoln, a világhírű zsidó szélhámós

Az Illustrée c. svájci lap legutóbbi száma hirt ad Trebitsch Lincolnnak, a magyarországi származású zsidó szélhámósak haláláról. Egy sanghai menhely kórházában érte utól végete. Hatvanhat évvel ezelőtt született Budapesten, mint egy zsidó rabbi törvénytelen gyermeke. Középkorúán Magyarországon végezte, majd kalandor hajlammal Angliába úszték. Ott Trebitsch Lincoln csakhamar anglikán papként tűnt fel. Különböző kétes érdemeinek elismeréséppen 1910-ben beavasztották az angol alsházba, az első világháború kitörésekor pedig az Intelligence Service szolgálatába állott. Kémkedés során alkalma volt megismerkednie Amerika, Európa és Ázsia legkülönbözőbb börtöneivel. Az angol titkos szolgálat kezében sem tűrték meg sokáig, mert illandó pénztelensége miatt számtalan császt és sikkasztást követelt el. Kegyesztemen hosszú éveken keresztül nem lehetett hírt hallani, de egyszer csak ismét megjelent az ázsiai alvilág színpadán, mint budhista szerzetes. A távolkeleti közbiztonsági szervekkel ismét sorozatos összeütközésbe került és Bombaytől Mukdenig és Tokiótól belső Mongoliáig minden rendőrségi nyilvántartóban meg lehetett találni jellegzetes arcképet: hatalmas ruát, fénytelen szemét és ezerráncú bomlított elcsúfított jellegzetes arcát, melyen a betegesen sárga bőr és a fogatlan száj betetőzte az első pillanatra kiváltott ellenszenves hatást. Szeretett dicsekedni élményeivel, de sorozatos szélhámóságainak sikereit felött érzett örömet bizonyára elfelejtette vele az a pillanat, amikor egyetlen fiat gyilkosság miatt felakasztva látta Angliában, — a kegyelem kioszkolására megtett hétézer kilométeres út után.

Szépánnal Fűszaggal Fehérneművel Mosással takarékoskodik: Széchenyi Gyógyfürdőben!

VIRRADAT Megjelenik minden hétfőn Felelős szerkesztő és kiadó: Bornemann Gábor. Szerkesztő: Borbély Andor. Kiadótulajdonos: VIRRADAT KIADÓVÁLLALAT Kft. Budapest, VIII., ker. Gyulai Pál-utca 14. szám. Telefon: szerkesztőség: 146-245. Kiadóhivatal: 146-243. Előfizetési ára egy évről 10 pengő Postacsakkszáma: 37849

Zsidó hirdetést nem közlünk